

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXVI. — Izdan in razposlan 26. dne julija 1914.

Vsebina: Št. 171. Ukaz, s katerim se v porazumu z vojnim ministrstvom in ostalimi udeleženi ministri dolo, čajo odškodnine za osebne službe, priskrbljene vozove, živali, motorna vozila in oskrbne predmete, storjene ali dane po zakonu z dne 26. decembra 1912. l.

171.

Ukaz ministrstva za deželno bran z dne 25. julija 1914. l.,

s katerim se v porazumu z vojnim ministrstvom in ostalimi udeleženi ministri določajo odškodnine za osebne službe, priskrbljene vozove, živali, motorna vozila in oskrbne predmete, storjene ali dane po zakonu z dne 26. decembra 1912. l. (drž. zak. št. 236).

K § 7.

1. Odškodnina za osebne oprave je dnevna mezda v denarju in povračilo eventualnih s službovanjem združenih popotnih izdatkov.

Ako se daje oskrba *in natura*, je od mezde v denarju odtegniti odškodnino, določeno v tem ukazu (k § 22) za naturalno oskrbo.

Dnevna mezda v denarju za osebe, ki se pritegnejo na oprave, ki jih pri vojaščini opravljajo častniki ali zenačenci, kakor zdravniki, inženirji, živinozdravniki, se odmeri na podstavi denarnih pristojbin, ki gredo gažistom X. činovnega razreda najnižje plačilne stopnje. Povračilo popotnih izdatkov jim gre kakor gažistom X. činovnega razreda.

Za službovanje kakor bolniški strežnik znaša mezda v denarju na dan 8 K, za službovanje kakor drugačen zdravstveni pomožni delavec, kakor voditelj oziroma obratni strežnik pri motornih vozilih, mehanik, strojnik, sprevednik ali kovač pri prevozilih, potem kakor vodja partij pri gonjah klavne živine na dan 5 K, končno za službovanje kakor voznih, vodja tovornih živinčet, gonjač, hlapec za gonjo spreženih konj ali dninar na dan 3 K; pri tem se pa tako dolgo, dokler se dotične osebe porablja v njihovih bivališčih, ne sme plačevati čez plačilo, običajno v kraju. To plačilo ter mezdo v denarju za kaka druga službovanja naj določi vojaški voditelj mesta, kjer se porablja od primera do primera, kolikor moči, v porazumu z občinskim predstojnikom, ako mogoče, tudi s političnim okrajnim oblastvom. Pri tem se je, kakršno je službovanje, oziroma delo, ozirati na prej omenjene maksimalne postavke in se nikakor ne sme iti čez najvišjo izmero 8 K na dan.

Mezda v denarju ter povračilo eventualnih s službovanjem združenih popotnih izdatkov se izplačuje po vojaških pristojbinskih predpisih, kolikor v naslednjih določilih ni določenega nič drugega.

2. Osebe, ki se porablja v industrijski in drugi obratni napravi, ki jo je prevzela vojaška uprava, je plačevati tako, kakor je bilo doslej običajno pri tej napravi. Večje oprave je primerno odškodovati.

3. Višino odškodnine, ki jo je plačevati za obrabo in poškodbo orodja, naj določijo oblastva (organi), katerim so delavci odkazani v službovanje, porazumno z zastopnikom občine, v kateri se odpusti delavec, po navadni vrednosti; odškodnino je izplačati na dan odpusta.

4. Zdravljenje v stan bolnikov vojaškega zdravstvenega zavoda vzprejetih obsega tudi brezplačno oskrbo in brezplačno dajanje zdravil, pač pa gre za ta čas samo polovica dnevne mezde v denarju. Vojaški zdravstveni zavodi so tudi bolnice in bolnice za silo občin, ki se jih poslužuje vojaška uprava. (§ 25).

K § 8.

1. Presojaje uвете eventualne pravice do preskrbe ter prisojaje in izplačujé preskrbninske užitke naj se uporabljajo zakonita določila o preskrbi vojaških oseb in njihovih zaostalih. Kolikor je potrebno, je poizvedovati uradoma, ako ne zadostajo dokazila (zdravniško izpričevalo), ki jih je predložila stranka.

2. Gledé izmere preskrbninskih užitkov je enačiti:

- a) osebe, ki so se pritegnile na oprave, ki jih pri vojaki opravljajo, častniki ali zenačenci, kakor zdravniki, inženirji, živinozdravniki, gažistom X. činovnega razreda najnižje plačilne stopnje;
- b) bolniške strežnike gažistom brez činovnega razreda najnižjega gažnega postavka;
- c) druge zdravstvene pomožne delavce, voditelje, oziroma obratne strežnike pri motornih vozilih, mehanike, strojnike, sprevodnike pri prevozilih in vodje partij pri gonjah klavne živine načelnikom voda;
- d) kovače pri prevozilih in profesijoniste vsake vrste korporalom;
- e) voznike ali voditelje tovornih živinčét, gonjače, hlapce za gonjo spreženih konj in dni narje vojakom brez šaržne stopnje.

Ako bi prišle v poštev pravice do preskrbine za druge osebe, ki niso uvrščene v prej omenjeno kategorijo, oziroma za njih zaostale, določi izmero preskrbninskih užitkov od primera do primera v § 33 zakona omenjena ministrstvena komisija.

K § 10.

Za vozove in živinčeta, ki se prepuščajo za vozno (tovornega živinčeta) službo, se plačujejo na dan nastopne odškodnine:

za dvouprežen, s konji naprežen voz . . .	6 K
za enouprežen, s konji naprežen voz . . .	4 „
za dvouprežen, z voli naprežen voz . . .	5 „
za dva opremljena uprežna konja . . .	4 „
za tovrno živinče	2 „
za jezdnega konja	3 „

Vrhu tega gre za žival krma. Prav tako plačuje vojaška uprava stroške za vzdrževanje voz, opravo konj in jezdno pripravo ter za podkavanje.

Pripadajočemu osebju gredó plačila po izvršitvenih določilih k § 7.

Odškodnine in plačila gredó od dne prevzetja do odpusta in po njem še za toliko dni, kolikor ki bilo treba za povratek v kraj, kjer so se prevzeli (oddajališče), po najkrajši poti; pri tem je po 40 kilometrov kakor čez 20 kilometrov znašajoči ostanek računati za dnevno opravo.

Vozovi in živinčeta, ki se potrebujejo začasno rabo za lokalne vojaške namene (voznje v kraju), se zahtevajo v kraju potrebe ali njegovi najbližnji okolici vsak dan posebej in se uporabljajo tako, da se morejo, ako se porabljajo celi dan, vrniti zopet v svoje stojališče v 16 urah, ako se porabljajo pol dneva, v 8 urah od časa odhoda iz svojega stojališča. Za celodnevno porabljanje teh voženj v kraju gredó v izvršitvenih določilih k temu paragrafu in v določilih k § 7 določene odškodnine, oziroma plačila, za pol-dnevno porabljanje polovica, v nobenem primeru pa ne erarska oskrba za moža ali živinče.

K § 11.

Za prepuščena motorna vozila se plačujejo na dan nastopne odškodnine:

za motorno kolo (bicikelj) brez pridane	
nega voza	4 K
za motorno kolo s pridanim vozom . . .	5 „
za osebni avtomobil z dvema sedežema,	
vštevši sedež vodnika	15 „
za osebni avtomobil z več sedeži . . .	20 „
za avtobus	30 „
za tovorni avtomobil, in sicer:	
s koristnim bremenom do 1500 kilogramov	25 „
s koristnim bremenom od 1500 do	
3000 kilogramov	30 „

s koristnim bremenom čez 3000 kilogramov 35 K
za cestno ali pluzno lokomotivo ali drug vozni stroj 40 „
za kola, ki se pripnó 5 „
za voz, ki se pripne 10 „

Maksimalno koristno breme je ob prevzetju vozil dognati eventualno z atesti firme.

Vzdrževanje motornih vozil in pripravlanje obratnih potrebščin za nja je naloženo vojaški upravi.

Na podstavi tega zakona za službovanje porabljanim voznikom, oziroma obratnim strežnikom (strojnikom, mehanikom) gre plačilo po izvršitvenih določilih k § 7.

Odškodnine in plačila gredó od dne prevzetja do odpusta in po njem še za toliko dni, kolikor bi bilo treba za povratek v svoječasni kraj oddaje po najkrajši poti; pri tem je za osebne avtomobile in motorna kolesa računati po 200 kilometrov, za avtobuse in tovarne avtomobile po 100 kilometrov in za cestne in pluzne lokomotive ter druge vozne stroje po 30 kilometrov kakor tudi čez polovico dotičnega števila kilometrov znašajoči ostanek za dnevno storitev.

Motorna vozila (voznje v kraju), ki se potrebujejo za začasno rabo za lokalne vojaške namene (voznje v kraju), se zahtevajo v kraju potrebe ali njegovi najbližnji okolici vsak dan posebej in se uporabljajo tako, da se morejo, ako se porabljajo celi dan, vrniti zopet v svoja stajališča v 16 urah, ako se porabljajo pol dneva, v 8 urah od časa odhoda iz svojega stajališča. Za celodnevno porabljanje teh voženj v kraju gredó posestniku motornega vozila v izvršitvenih določilih k temu paragrafu določena odškodnina, vodniku (obratnemu strežniku) v izvršitvenih določilih k § 7 predpisano plačilo, za poludnevno porabljanje pa polovica teh zneskov, v nobenem primeru pa ne erarska oskrba. Obratne potrebščine — brez pravice do odškodnine za to — mora pripraviti posestnik.

K § 14.

Za odvzete golobe je plačevati enkratno odškodnino 1 K 50 h za goloba.

K § 21.

Za nastanitev goveda v hlevu ali skednju, v šupi (pojati) ali pod prosto streho se plačuje na

dan 2 h, za nastanitev ovce ali zabodnega živinčeta 1 h.

K § 22.

1. Pri naturalni oskrbi (staniški oskrbi) znaša cela dnevna porcija, ki gre možu:

700 gramov kruha,

2 porciji kave iz 20 gramov žganih kavinih bobov in po 25 gramov cukra,

400 gramov sveže govedine,

140 gramov prikuhe (riž, kaša, pšenično pšeno, sočivje, pšeno, ajdova kaša, sušene močnate jedi),

potrebščine za pripravlanje (30 gramov soli, 0.5 grama popra ali paprike, 20 gramov sveže zelenjave za juho, 2 centilitra octa, 20 gramov masti, 5 gramov čebule ali česnja) in 50 centilitrov vina ali $\frac{3}{4}$ litra piva.

Posamezne južine (kosila) naj sestojajo:

zajutrek iz porcije kave,

opoldanska hrana iz pripravljene cele porcije mesa in pol porcije prikuhe, potem iz pol porcije pijače,

večena hrana iz pripravljene polovične porcije prikuhe, potem iz polovične porcije pijače.

Porcija kruha se razdeli na zajutrek, obed in večerjo, druga porcija kave se lahko zahteva k obedu ali večerji, prav tako se lahko porcija mesa uporabi polovica za obed in polovica za večerjo.

Odškodnina za naturalno oskrbo znaša, in sicer:

za celo dnevno porcijo	1 K 79 h
za zajutrek	— „ 25 „
za opoldansko hrano s celo porcijo mesa	1 „ 15 „
za opoldansko hrano s polovično porcijo mesa	— „ 85 „
za večerno hrano s polovično porcijo mesa	— „ 69 „
za večerno hrano brez porcije mesa — „	39 „

2. Odškodnina za oskrbne predmete všteti živo klavno in zabodno živino je določena v prilogi.

K § 37.

Ta ukaz dobi moč takoj po svoji razglasitvi.

Georgi s. r.

Odškodninski postavki

za oskrbne predmete, vštrevši živo klavno in zabodno živino, potem za gorivo, razsve-
tilno in obratno gradivo.

O s k r b n i p r e d m e t i		O d š k o d n i n a		
		za	K	h
Sadovi za kruh in krmo	Pšenica	q	29	—
	Rž		21	50
	Napolica		24	90
	Ječmen		20	—
	Oves		20	—
	Grašica		27	—
Moke	Pšenična moka za peko kruha		39	—
	Ržena moka za peko kruha		35	—
	Pšenična moka za prepečenec (cvibak)		42	50
	Pšenična moka za kuho		43	—
	Koruzna moka za kuho		34	—
	Moka iz sočivja		35	—
Gotov kruh (v deželi običajen)	Pšenični kruh	kg	—	59
	Rženi kruh		—	40
	Mešani kruh		—	44
Suhe prikuhe	Riž		—	70
	Kaša		—	60
	Pšeno		—	60
	Fižol		—	55
	Leča		—	75

O s k r b n i p r e d m e t i		O d š k o d n i n a		
		za	K	h
Suha prikuha	Grah	kg	—	70
	Luščen grah		—	80
	Kaša		—	52
	Ajda		—	50
	Tarhonja		1	35
	Druge posušene močnate jedi		1	15
	Makaroni		1	20
Sveža prikuha	Krompir		—	13
	Druga sveža prikuha (zelje, ohrovtove vrste, repa itd.)		—	40
	Kislo zelje in kisle repa		—	31
Užitne reči in dišave	Kava		4	50
	Čaj		12	50
	Kakao		7	50
	Cuker		1	15
	Sol		—	26
	Poper		3	—
	Paprika		4	50
	Kumin		1	50
	Zelenjava za juho (posušena)		3	—
	Čebula		—	24
	Česenj		—	65
Pijače, ocet in olje	Vino	l	1	40
	Pivo		—	50
	Žganje		1	90
	Rum		3	60
	Konjak		8	—
	Ocet		—	30
	Jedilna olja		2	90
Meso, mast, sir	Živa klavna živina izvzemši plemensko živino in molzno živino	g žive teže	108	—
	Voli, krave			

O s k r b n i p r e d m e t i			O d š k o d n i n a		
			z a	K	h
Meso, mast, sir	Živa zabodna živina	Ovce	q žive teže	110	—
		Prašiči		160	—
		Koze		105	—
		Teleta		180	—
	Sveže meso sekano	Govedina	q	200	—
		Ovčje meso		180	—
		Svinjina		250	—
		Kozje meso		150	—
		Teletina		275	—
	Prekajeno meso		q	265	—
		Salame		550	—
		Druge trpežne klobase		340	—
		Slanina		250	—
		Svinjska mast		260	—
		Sirovo maslo		4	10
		Sir	kg	2	50
Krma	Mrva		q	12	30
		Drobljeni oves		25	—
		Drobljeni ječmen		24	50
		Drobljena koruza		27	70
		Otrobi		15	—
		Slama		6	30
Gorivo, razsvetilno in obratno gradivo	Trda drva		m ³	12	50
		Mehka drva		11	—
		Premog		4	—
	Oglje		q	14	—
		Koks		5	—
	Petrolej		kg	—	40
	Laško olje			1	20
	Bencin			1	—
	Špirit			—	80
	Olje za motorje			—	95
	Konsistenčna mast			1	20
	Strojno olje			—	70
	Karbid			—	60